

Handläggare
Linn Ljunglöf
Telefon: 0850818122

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2020-12-17

Revidering av riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till revidering av riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg.

Sammanfattning

I budget för 2020 fick äldrenämnden i uppdrag att föreslå en revidering av stadens riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg. Det förslag som nu presenteras har genomgått redaktionella ändringar och en språklig granskning. Dokumentet har också fått en ny disposition för att göra det mer användarvänligt. Avsnitt som innehåller ny information eller där förutsättningar förändrats är bland annat välfärdsteknik, förebyggande perspektiv, överenskommelse mellan länets kommuner om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende i annan kommun, tidsbegränsning av beslut och anställning av anhörig.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget och anser att de förändringar och förtydliganden som gjorts fyller sitt syfte.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare utfärdat riktlinjer för stadsdelsnämndernas handläggning av ärenden inom socialtjänstens äldreomsorg. Riktlinjerna utgör ett komplement till gällande lagstiftning och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. De an knyter också till andra övergripande dokument och regelverk som gäller inom området.

Riktlinjerna tar i första hand upp den del av handlägningsprocessen som är specifik inom Stockholms stads äldreomsorg och innebär inte någon inskränkning i den enskildes möjligheter att få sin ansökan individuellt prövad. Riktlinjerna ska

ge vägledning för biståndshandläggarna och säkerställa en stadsgemensam rättssäkerhet och likabehandling.

Nuvarande riktlinjer fastställdes den 11 december 2017. I kommunfullmäktiges beslut om budget för 2020 fick äldrenämnden i uppdrag att utarbeta ett förslag till revidering av dessa riktlinjer, vilket man nu har gjort.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat alla stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 28 december 2020.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg.

Remissen i sammanfattning

Riktlinjerna har genomgått redaktionella ändringar och en språklig granskning. Dokumentet har också fått en ny disposition för att göra det mer användarvänligt och handlägningsprocessen har förtydligats. De innehållsmässiga revideringar som genomförts redogörs för nedan.

Avsnitt som har lagts till men innehåller information som gäller sedan tidigare och inte innebär några förändringar i sak

- Anhörigkonsulenter
- Personligt ombud
- Tryggt mottagande i hemmet
- Anmälningsskyldighet vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa (14 kap. 1 c § SoL) och vid kännedom om att någon kan antas vara i behov av vård enligt 6 § lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)

Avsnitt som har genomgått en mindre förändring men som inte innebär förändring i sak

Dagverksamhet: Skrivningen har förtydligats för att klargöra skillnaderna på inriktning på demens och social inriktning.

Äldres rätt att bo tillsammans: Skrivningen har kompletterats med den information som nu finns i särskilda anvisningar. Det föreslås att dessa anvisningar tas bort när nya riktlinjer träder i kraft.

Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård: Särskilda riktlinjer och rutiner är framtagna tillsammans med Region Stockholm och länets alla kommuner. Aktuell information om vad som gäller finns i dessa dokument.

Avsnitt som innehåller ny information eller nya förutsättningar som är av vikt vid handläggningen

Välfärdsteknik: I framtiden kommer den enskilde att kunna få vissa insatser utförda genom välfärdsteknik.

Förebyggande perspektiv: Biståndshandläggaren ska ha ett förebyggande perspektiv med fokus på den enskildes behov av hjälp och stöd. För äldre som är isolerade eller känner oro ska biståndshandläggaren vara uppmärksam på hur insatser genom bistånd eller annan verksamhet, service eller stöd kan minska otrygghet och social isolering.

Barnperspektiv: Biståndshandläggaren ska känna till vilka bestämmelser som gäller om det finns minderåriga barn i familjen.

Sekretessbrytande bestämmelser när djur far illa (lex Maja): Biståndshandläggaren ska känna till vilka bestämmelser som gäller när djur far illa. Nya bestämmelser om detta finns i offentlighets- och sekretesslagen.

Kommunicering av utredning: Ändring har gjorts i enlighet med förvaltningslagen, det vill säga att kommunikering av utredningen ska ske om det inte är uppenbart obehövligt.

Beslut: Beslut ska fattas utifrån en individuell bedömning. I vissa fall kan beslutet behöva tidsbegränsas till några månader, i andra fall två år eller kanske gälla tillsvidare. Beslut om trygghetslarm, servicehus och vård- och omsorgsboende gäller alltid tillsvidare. Den årliga uppföljningen är skild från eventuell tidsbegränsning av beslut.

Muntlig beställning: Undantagsvis kan biståndshandläggaren behöva göra en muntlig beställning även i nya ärenden, om insatser behöver påbörjas omgående. Därför har avsnittet om muntliga beställningar omformulerats för att gälla alla ärenden.

Trygghetslarm: Handläggs enligt förenklat beslutsfattande och kan numera handläggas enligt gällande lagstiftning, 4 kap. 2 a § SoL istället för 4 kap.1 § SoL.

Daglig verksamhet: Den yrkesverksamma åldern för daglig verksamhet har ändrats från 67 år till 68 år i enlighet med höjd pensionsålder.

Servicehus: Vid bedömning av ansökan om servicehus görs en

helhetsbedömning av den enskildes sammantagna situation med fokus på den enskildes upplevelse av otrygghet. Särskild hänsyn ska tas till hög ålder som anses vara 85 år och äldre.

Vård- och omsorgsboende: Vid bedömning av ansökan om vård- och omsorgsboende görs en helhetsbedömning av den enskildes sammantagna situation med fokus på ensamhet och isolering. Särskild hänsyn ska tas till hög ålder, som anses vara 85 år och äldre.

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende mellan kommuner i Stockholms län: För de kommuner som ingår i länsöverenskommelsen fattar utflyttningskommunen biståndsbeslut, behåller ansvaret för den enskilde och köper plats av inflyttningskommunen.

Rätten till bistånd och skälig levnadsnivå: I riktlinjerna finns ett avsnitt som förtydligar rätten till bistånd och skälig levnadsnivå.

Anställning av anhörig: Avsnittet har omformulerats för att förtydliga den enskildes möjlighet att överklaga sitt beslut samt kraven på utbildning vid anställning av anhöriga.

Hemvårdsbidrag: Även detta avsnitt har omformulerats för att förtydliga den enskildes möjlighet att överklaga sitt beslut.

Apoteksärenden: I nuvarande riktlinjer framgår att för den som är inskriven i hemsjukvården och där Region Stockholm har ansvaret för läkemedelshanteringen ansvarar Region Stockholm även för att hämta ut receptbelagda läkemedel från apoteket. Detta avsnitt är borttaget då det är säkerställt med hälso- och sjukvårdsförvaltningen hos Region Stockholm att det inte finns någon sådan beslutad anvisning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget och anser att de förändringar och förtydliganden som gjorts fyller sitt syfte.

Förvaltningen önskar dock ett förtydligande vad gäller användande av välfärdsteknik kopplat till utredning av äldres behov. Exempelvis kräver skrivningen *Inköp ska i första hand ske genom e-handel* att utredning bör innefatta den äldres tillgång, kunskap och inställning till digitala verktyg och hjälpmedel.

Förvaltningen har även uppmärksammat att avsnittet om apoteksärenden inte berör e-handel, en funktion som skulle kunna bidra till att underlätta och säkra hanteringen av läkemedel och andra apoteksvaror.

Förvaltningens föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör

Jonas Wilhelmsson
Avdelningschef

Bilaga

Äldrenämndens förslag till revidering av riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2020-12-03
Jonas Wilhelmsson, Avdelningschef	2020-12-03